

Viendat aastat Tartus tegutsev Antiigiteater elustab läbi näidendite vanaaegset kultuuri

Juba viendat aastat Tartus tegutsev antiigiteater äratub ellu vanaaegseid etendusi tuhandete aastate tagant. Mari Murdvee juhtimisel on vabatahtlik rühmitus jõudnud lavale tuua viis etendust.

“Siiani ongi antiigiteater sõltunud peamiselt minu isikust ehk sellest, kui palju ja mis materjale ma jõuan tõlkida,” rääkis teatri juht ja algataja, klassikalise filoloogid haridusega Mari Murdvee. Repertuaari on teatril täpselt nii palju, kui Murdvee ladina ja kreeka keelest näidendite tekste tõlkida jõuab. “Eesti keeles ei ole praegu ilmunud midagi, mis mulle ühel või teisel põhjusel sobiks,” selgitas Murdvee.

Kuna antiigiteatri näol on tegemist mõttelise, mitte juriidilise ühendusega, sõltuvad teatri näitlejadki sellest, keda parajasti vajab. “See ei ole piiratud seltskond. Kui meil on tarvis mõnda kindlat näitlejat, siis me selle näitleja ka kutsume,” ütles Murdvee. Peamiselt on näitlejaskond seotud endise Tartu Lasteteatriga, etendustes on osalenud ka Via Sonora vanamuusikaansambel ja Saltatriculi vanatantsuansambel. “Nemad tegelevad peamiselt ajaloolise tantsuga, samuti valmistavad nad ise vastava ajastu kostüüme. See nõuab eelteadmisi ja kirjandusse süvenemist. Saltatriculis on TÜ maaliakademiaga lõpetanud kunstnik Eve Valper, kes juhendab kostüümide valmistamist ning õpetab õigeid stiilelemente kasutama,” rääkis Murdvee.

Murdvee sõnul on huvi antiiknäidendite vastu olnud väga suur, kuna selliseid katsetusi on Eestis üleüldse väga vähe tehtud. “Aja-

Antiigiteater tutvustab antiikkultuuri läbi detailide, näiteks autentse riietuse. Pildil stseen etendusest “Hinge killud”. Foto: arhiiv

loolise teatriga on mõningal määral seotud Theatrum, kuid näiteks Homerost pole seni keegi teine püüdnud lavastada, ka Vana-Kreeka muusikat ja tantsuliikumist viljeleme meie ainsana. Enamik antiikajal teatri jaoks kirjutatud tekste, komöödiad ja tragöödiad on ju veel eesti keelde tõlkimata,” rääkis Murdvee.

“Meie saalid on publikust tulvil olnud ja küsitakse, miks me nii vähe mängime, aga meil ei ole rohkem mängimiseks vahendeid – tehnika, valgustus ja transport maksavad kõik tohutult palju,” ütles Murdvee. “Praegu kasutame lavakujunduses ära erinevate esinemispaikade võimalusi ja muudame lava näiteks tekstiili ja stendidega, et meil ei oleks liigset inventari.” Ka proove teeb teater erinevates paikades, esinetud on Tar-

tu Ülikooli aulas, ülikooli raamatukogus ja Sadamateatris.

Esimene töö Murdvee tõlgitud materjalidega oli 2000. aastal Tartu Vanamuusika Festivalil etendunud katkend Aristophanese komöödiast “Linnud”, möödunud kolmapäeval mängiti Sadamateatris Petrarca sünniaastapäevaks valminud kompositsiooni “Hinge killud”. “Me ei saa ega tahagi päriselt reprodutseerida seda, mis antiik- või keskajal tehti, selline tükk ei ütleks inimestele enam seda, mis tollal, kuna maailm tervikuna on teine,” ütles Murdvee. Pigem üritab antiigiteater inimestele tutvustada antiikset mõtteviisi ja iluideaale, kasutades vanast ajast pärit detaile, samuti tuua välja seni eesti keelde tõlkimata materjalidel põhinevaid lavastusi.

Karin Palo